

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สปช.ทบ. (กบช. โทร.ทบ. 98537)

ที่ ค่อ กท 0406/23812 วันที่ 8 ก.ย.53

เรื่อง การจ้างเอกชนดำเนินงาน

เรียน ผบ.ทบ. (ผ่าน ปช.ทบ.)

อ้างถึง ระเบียบ กค.ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ.2549

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือ กค. ค่วนมาก ที่ กค 0406.4/ว.67 ลง 14 ก.ค.53

1. กค. แจ้งให้ทราบตามสิ่งที่ส่งมาด้วยว่าตาม มติ ครม. ที่ได้กำหนดให้ส่วนราชการยุบตำแหน่งข้าราชการที่เกษียณอายุราชการตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างลง และให้ทบทวงงานที่สามารถถ่ายโอนให้เอกชนรับไปดำเนินการแทนโดยให้ส่วนราชการเร่งดำเนินการจ้างเหมาบริการ โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ การทำความสะอาด การดูแลรักษาต้นไม้หรือสวนไม้ประดับพร้อมทั้งให้ กค. สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการศึกษาว่าจะมีงานประเภทใด ที่ควรให้จ้างเหมาบริการเพิ่มเติมอีก ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0201/ว.24 ลง 8 ก.พ.37 และค่วนที่สุด ที่ นร 0208/ว 96 ลง 29 พ.ค.41 และ กค.ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการ ตามหนังสือ กค. ค่วนที่สุด ที่ กค 0526.5/ว 131 ลง 28 ธ.ค.41 และได้เวียนซ้อมความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0409.6/ว 68 ลง 17 ก.ค.48 ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ว่าให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณใช้ดุลพินิจในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนดำเนินงานได้เท่าที่จ่ายจริง โดยวิธีการจ้างให้เป็นตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการจ้างเอกชนดังกล่าวมีลักษณะมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นสำคัญ ส่วนราชการผู้ว่าจ้างไม่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการในการทำงาน แต่มีอำนาจตรวจตรางานและสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขเมื่องานผิดพลาดบกพร่อง และเอกชนผู้รับจ้างไม่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับที่ลูกจ้างของส่วนราชการ โดยทั่วไปต้องถือปฏิบัติ โดยการปฏิบัติอาจใช้วิธีการบันทึกเวลาการปฏิบัติงาน หากไม่มาปฏิบัติงานอาจหาผู้อื่นมาทำงานแทนหรือบอกกล่าวล่วงหน้าหากเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเนื่องจากการไม่มาทำงานส่วนราชการ

อาจกำหนดค่าปรับสำหรับความเสียหายนั้น การกำหนดค่าตอบแทนให้กับผู้รับจ้างไม่จำเป็นต้องจ่ายตามวุฒิการศึกษาแต่ให้พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่แท้จริง โดยบุคคลดังกล่าวมีฐานะเป็นผู้รับจ้างทำของตามสัญญาจ้าง ไม่ถือเป็นการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการที่จะมีนิติสัมพันธ์กันในฐานะนายจ้างกับลูกจ้างตามนัยมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ.2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนราชการผู้ว่าจ้างจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องนำส่งเงินสมทบในส่วนของผู้ว่าจ้างเข้ากองทุนประกันสังคม ทั้งนี้ ได้นำหลักเกณฑ์ของหนังสือ กค.และหนังสือกรมบัญชีกลางทั้งสองฉบับดังกล่าวมากำหนดไว้ในระเบียบที่อ้างถึง แต่จากประเด็นดังกล่าว ปัจจุบันส่วนราชการหลายแห่งได้ดำเนินการจ้างเอกชนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเพื่อปฏิบัติงานในลักษณะเช่นเดียวกับการจ้างแรงงาน และมีประเด็นเกี่ยวกับข้อเรียกร้องของผู้รับจ้างในเรื่องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้ส่วนราชการดำเนินการจ้างเอกชนดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมติ ครม.ที่กล่าวข้างต้น และลดปัญหาข้อโต้แย้งจึงเวียนแจ้งให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมติ ครม.ดังกล่าวโดยเคร่งครัด ดังนี้

1.1 หลักเกณฑ์การจ้างเอกชนดำเนินงาน

1.1.1 หากส่วนราชการมีความจำเป็นต้องจ้างเอกชนดำเนินงานในลักษณะการจ้างบุคคลธรรมดา ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการดำเนินการจ้างเอกชนดำเนินงานเฉพาะ โครงการ หรือเฉพาะครั้งคราวที่มีความจำเป็นเพื่อเสริมการปฏิบัติงานในหน้าที่ปกติของส่วนราชการเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องทำข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้างเต็มปีงบประมาณและมีให้ทำข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้างในลักษณะต่อเนื่อง

1.1.2 ลักษณะงานที่จ้างควรเป็นงานที่ส่วนราชการซื้อบริการจากผู้รับจ้างเป็นรายชิ้น เช่น งานรักษาความปลอดภัย งานทำความสะอาด งานดูแลต้นไม้ สนามหญ้าและสวนหย่อม งานพาหนะ งานศึกษาวิจัย งานติดตามประเมินผล งานจัดทำค่าแปล งานผลิตและพิมพ์เอกสาร งานผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์ งานสถิติข้อมูลสารสนเทศ งานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ งานบันทึกข้อมูล งานสำรวจออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุงยานพาหนะ งานพัฒนาบุคคล งานตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน และงานเทคนิคต่าง ๆ ที่เอกชนมีความชำนาญมากกว่า เป็นต้น

1.1.3 ห้ามมิให้ส่วนราชการจ้างเอกชนดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับความลับของทางราชการหรืองานซึ่งหากมีการเผยแพร่ข้อมูลจะเกิดความเสียหายต่อทางราชการ หรืองานที่มีลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายที่มีผลกระทบต่อประชาชน

1.1.4 การจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการจ้างเอกชนมีลักษณะมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นสำคัญตามข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้างเท่านั้น ส่วนราชการผู้ว่าจ้างไม่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการในการทำงาน นอกเหนือจากตามข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้าง แต่มีอำนาจตรวจตรางานและสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขเมื่องานผิดพลาดบกพร่อง และเอกชนผู้รับจ้างไม่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับที่ถูกจ้างของส่วนราชการ โดยทั่วไปต้องถือปฏิบัติ หากไม่มาปฏิบัติงานอาจหาผู้อื่นมาทำงานแทนหรือบอกกล่าวล่วงหน้า หากเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเนื่องจากการไม่มาทำงาน ส่วนราชการอาจกำหนดค่าปรับสำหรับความเสียหายนั้น

1.1.5 อัตราค่าจ้างไม่จำเป็นต้องจ่ายตามวุฒิการศึกษา แต่ให้พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่แท้จริง หรืออัตราตลาด (คือ อัตราค่าจ้างปกติทั่วไปที่เป็นที่ยอมรับว่าเหมาะสมกับการจ้างงานนั้น โดยให้คำนึงถึงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ด้วย) ทั้งนี้ การจ่ายค่าจ้างตามข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้างจะจ่ายได้ต่อเมื่อได้มีการตรวจรับงานจ้างโดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

1.1.6 ผู้รับจ้างเหมาบริการมีฐานะเป็นผู้รับจ้างทำของตามข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ถือเป็นบุคลากรของรัฐที่จะมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ที่พึงได้รับจากทางราชการเช่นเดียวกับข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หรือบุคลากรอื่นของรัฐได้รับเป็นเพียงผู้รับจ้างทำของจึงไม่มีนิติสัมพันธ์กับรัฐในฐานะนายจ้างกับลูกจ้างตามนัยมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนราชการผู้ว่าจ้างจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องนำส่งเงินสมทบในส่วนของผู้ว่าจ้างเข้ากองทุนประกันสังคม อย่างไรก็ดี หากผู้รับจ้างประสงค์ที่จะได้รับประโยชน์ของผู้ประกันตนก็สามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนได้ตามมาตรา 40 ตาม พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.2 กรณีที่ส่วนราชการใดมีความจำเป็นต้องจัดหาบุคคลมาปฏิบัติงานเป็นการประจำในลักษณะเดียวกับข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หรือพนักงานราชการ ให้ดำเนินการจ้างในลักษณะจ้างลูกจ้างชั่วคราวจากเงินนอกงบประมาณ โดยการจ้างดังกล่าวต้องไม่ขัดกับระเบียบเงินนอกงบประมาณแต่ละประเภท หรือขออนุมัติกรอบอัตราพนักงานราชการจากสำนักงาน ก.พ.

1.3 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายควบคุมการจ้างเอกชน
ดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวในข้อ 1 หากมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องและราชการ
ได้รับความเสียหายให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยเร็ว

2. สปช.ทบ. พิจารณาแล้ว การเวียนแจ้งหลักเกณฑ์การจ้างเอกชนดำเนินการ
อีกครั้งเพื่อลดปัญหาการเรียกร้องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้รับจ้างปัญหาข้อ ได้แย้งและเป็นไป
ตามเจตนารมณ์ของมติ ครม. ปัจจุบันการดำเนินการภายใน ทบ. มิให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในกิจกรรมของ ทบ. มีเฉพาะงานดูแลบำรุงรักษาอาคารที่ทำการของหน่วยที่มีอัตราการจัด
เป็นหน่วย ออก. ในบางหน่วยเท่านั้น เช่น อาคาร บก.ทบ. เนื่องจากอัตรากำลังพลในงานดูแล
บำรุงรักษาอาคารไม่เพียงพอ สำหรับงานด้านอื่นๆ เช่น งานยานพาหนะ งานพิมพ์ งานธุรการ และ
งานบันทึกข้อมูล ใช้กำลังพลในอัตราการบรรจุดำเนินการ กรณีที่อัตรากำลังพลไม่เพียงพอจะใช้
การบรรจุอัตราถูกจ้างเข้าทำงาน สำหรับการเช่ารถยนต์จากเอกชนสามารถดำเนินการได้โดยถือ
ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งหน่วย
จะต้องได้รับอนุมัติจาก ผบ.ทบ.ก่อน เห็นควรให้ นขต.ทบ. ถือปฏิบัติตามที่ กค.เวียนแจ้งในข้อ 1

3. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการดังนี้

3.1 นขต.ทบ. ถือปฏิบัติตามที่กรมบัญชีกลางแจ้งในข้อ 1

3.2 สป.ทบ. สำเนาแจกจ่าย นขต.ทบ.

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเห็นเป็นการสมควร กรุณาอนุมัติตามเสนอ
ในข้อ 3 ทั้งนี้ อยู่ในอำนาจ ผบ.ทบ. ซึ่งมอบให้ ปช.ทบ. อนุมัติ ตามคำสั่ง ทบ. ที่ 83/2553
ลง 5 เม.ย.53

พล.ต.

(ชาดอุดม คิตตะสิริ)

รอง ปช.ทบ. ทำการแทน

ปช.ทบ.

- อนุมัติตามเสนอในข้อ 3
รับคำสั่ง ผบ.ทบ.

พล.ท.

ปช.ทบ.

9 / ๕๑ / ๕๓